ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพร่วมกับการฟังดนตรีต่อ ความวิตกกังวลของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก

นางสาวอังคณา มนัสสนิท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ISBN 974-17-4688-1 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECTS OF HEALTH INFORMATION AND LISTENING TO MUSIC ON ANXIETY OF PRIMIGRAVIDAS DURING PRETERM LABOR

Miss Angkhana Manatsanit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-4688-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพร่วมกับการฟังดนตรี
	ต่อความวิตกกังวลของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก
โดย	นางสาวอังคณา มนัสสนิท
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ประจุศิลป
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริเ	บูญามหาบัณฑิต
	🖟 🦟: คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศ	าสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
	ว. วิจานกรรมการ
(ผู้ช่วย	ศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี)
	อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วย	มศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ประจุศิลป)
	/AW บ้ กรรมการ
(ผู้ช่วย	เศาสตราจารย์ ดร. เอมอร จังศิริพรปกรณ์)

อังคณา มนัสสนิท: ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพร่วมกับการฟังดนตรีต่อความ วิตกกังวลของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก. (THE EFFECTS OF HEALTH INFORMATION AND LISTENING TO MUSIC ON ANXIETY OF PRIMIGRAVIDAS DURING PRETERM LABOR) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุกัญญา ประจุศิลป, 123 หน้า. ISBN 974-17-4688-1

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสนับสนุนด้านข้อมูล เกี่ยวกับสุขภาพร่วมกับการฟังดนตรี ต่อความวิตกกังวลของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก กลุ่มตัวอย่าง คือ หญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง และจับคู่ในเรื่อง อายุ อายุครรภ์ และระดับ ความวิตกกังวลแบบแฝง กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มทดลอง ได้รับการสนับสนุน ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพร่วมกับการฟังดนตรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการสนับสนุน ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ คู่มือการดูแลตนเองของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด และซีดีเพลงดนตรี บำบัด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการสนับสนุนด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพของ Thema (1960) ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการใช้ดนตรีบำบัดของ Watkins (1997) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความวิตกกังวลขณะเผชิญของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก วิเคราะห์หาค่าความ เที่ยงของเครื่องมือ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบที (t-test statistic)

ผลการวิจัยสรปได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลขณะเผชิญของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรกที่ ได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและการใช้ดนตรีบำบัดต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาล ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .01)

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต क्रिस् ครั้ง ปีการศึกษา 2548. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ลูล นาจุสิน # # 4677616036: MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORD: HEALTH INFORMATION / MUSIC THERAPY / ANXIETY / PRETERM LABOR

ANGKHANA MANATSANIT: THE EFFECTS OF HEALTH INFORMATION AND

LISTENING TO MUSIC ON ANXIETY OF PRIMIGRAVIDAS DURING PRETERM

LABOR. THESIS ADVISOR: ASST.PROF. SUKUNYA PRACHUSILPA, DNSc., 123 pp.

ISBN: 974-17-4688-1

The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effects of health information and listening to music on anxiety of primigravidas during preterm labor. Participants were 40 patients who were assigned to experimental and control groups of 20 patients each. Subjects were randomly assigned to control or experimental groups according to the day of admission to the labor room. Groups were matched by age, gestational age and trait-anxiety. The control group received routine nursing care while the experimental group received an intervention that health information and listening to music. Research instruments developed by the investigator and guided by the health information theory of Thelma (1960) and music therapy theory of Watkins (1997). The instrument for collection data was the state anxiety of primigravidas during preterm labor questionnaire, a lesson plan, health information booklet, CD music therapy. All instruments were evaluated for content validity by a panel of experts. The reliability by Cronbach's alpha coefficient was .09. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation and paired t-test.

Major findings were as follows:

Anxiety of primigravidas during preterm labor in the experimental group who received the health information and listening to music was significantly higher than those who received routine nursing care. (p< .01)

Field of studyNursing Science	Student's signature.	Angkhana	Manatsanit.
Academic Year2005	Advisor's signature.	Suhunya	Produsi pc

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ประจุศิลป อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งจุดประกายความคิด ทั้ง ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเมตตา เสียสละ เอาใจใส่ ทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ และเป็นแบบอย่างของความเป็นครูที่ดีมาโดย ตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และชี้แนะแนวทางการเรียนรู้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลา ของการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอมอร จังศีริพรปกรณ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ ข้อคิดเห็น คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับการโรงพยาบาลตำรวจตลอดจนหัวหน้าพยาบาลห้องคลอด โรงพยาบาลตำรวจ และเจ้าหน้าที่ห้องคลอดทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำ วิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ และขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ร่วมรุ่นทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์และเป็น กัลยาณมิตรที่ดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้ให้การ สนับสนุนทุนส่วนหนึ่งที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณนายโจ และนางกุหลาบ มนัสสนิท บิดามารดา ผู้ซึ่ง ประเสริฐที่สุดในชีวิตของลูก ที่คอยปลูกฝังความคิดการสนใจใฝ่ศึกษา ให้การสนับสนุนในทุกๆเรื่อง ทั้ง ยังคอยห่วงใยและดูแลเอาใจใส่เสมอมา ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ และหลานๆ อันเป็นที่รักยิ่ง เพื่อน ๆ ทุก คน ที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยมีกำลังใจมาโดยตลอดและขอขอบคุณนายบัญชา เทียนเงินและครอบครัว ที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ตลอดจนงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

สารบัญ

บทคัด	ดย่อภาษาไทย
บทคัด	ดย่อภาษาอังกฤษ
กิตติเ	ารรมประกาศ
สารบ้	້າດູ
สารบ้	บัญตาราง
สารบ้	วัญแผนภูมิ
บทที่	
1	บทน้ำ
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
	คำถามการวิจัย
	วัตถุประสงค์การวิจัย
	แนวคิดเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย
	ขอบเขตการวิจัย
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
2	เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	แนวคิดเกี่ยวกับความวิตกกังวล
	แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ
	แนวคิดเกี่ยวกับดนตรีบำบัด
	การดูแลหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด : บทบาทพยาบาล
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
	วิธีดำเนินการทดลอง
	การวิเคราะห์ข้อมูล
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมล

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	82
รายการอ้างอิง	83
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	94
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	96
ภาคผนวก ค ใบยินยอมเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย	100
ภาคผนวก ง สถิติที่ใช้ในการวิจัย	115
ภาคผนวก จ ผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และการใช้สัตว์ทดลอง	
ในการวิจัยกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
หนังสืออนุญาตให้ทำการศึกษาวิจัยในมนุษย์ในโรงพยาบาลตำรวจ	120
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	123

สารบัญตาราง

ฅาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก	
	จำแนกตาม อายุ อายุครรภ์ปัจจุบัน ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้	
	ของครอบครัว	66
2	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความวิตกกังวล	
	ขณะเผชิญของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรกหลังการทดลองระหว่าง	
	กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	68
3	แสดงลักษณะตามปัจจัย อายุ อายุครรภ์ และระดับความวิตกกังวลแบบแฝงของ	
	หญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	118
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความวิตกกังวลขณะเผชิญของ	
	หญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนดครรภ์แรก กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนก	
	ตามรายข้อ	119

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	49
2	ขั้นตอนดำเนินการทดลอง	64